Venstre, Venstres Ungdom og Liberalt Oplysningsforbund starter nu en omfattende idédebat. Vi har udarbejdet et debatoplæg med overskriften "Mennesket fremfor systemet". Det er et debatoplæg om menneskets frihed og ansvar. Jeg opfordrer til, at flest mulige af vore medlemmer bliver engageret i denne debat.

Søren Kierkegaard sammenlignede en gang politikere med dæmoner. Om disse sagde Kierkegaard: "....de levede af offerrøg og virak, de var meget bevægelige og kunne i en hast overfare hele verden."

Heri ligger en velanbragt advarsel også til vor tids politikere. En advarsel mod i en hast at overfare hele verden med frelsende og saliggørende lovgivning om alle detaljer i menneskers tilværelse.

For meget er gjort til politik. Hensynet til "systemer" kommer ofte til at veje tungere end hensynet til mennesker.

Der er hårdt brug for et liberalt parti, som vil sætte mennesket højere end systemet.

For nogle få måneder siden kom arbejdstilsynet og forbød en pensioneret overlærer på Ribekanten at arbejde på sit eget tag. Mødet mellem den pensionerede overlærer og tilsynet endte i tumult, politiet kom tilstede og lagde den ældre herre i håndjern. Så vidt er vi altså kommet, at private borgere lægges i håndjern, når de vil udføre arbejde på eget tag.

I disse dage oplever vi, at en mægtig fagforening forhindrer en landmand i Sønderjylland i at aflevere sin mælk. Grunden er, at fagforeningen vil tvinge en medhjælper ind i fagforeningen mod den pågældende medhjælpers ønske.

Målt med de globale problemer forekommer disse to eksempler måske at være små sager. Men for de berørte mennesker er det en alvorlig krænkelse af den grundlæggende ret til selv at bestemme over sit liv og sin ejendom.

Vi tager menneskets parti mod systemet. Vi forlanger Arbejdstilsynet væk fra private hjem. Vi forlanger, at medlemskab af fagforeninger skal være frivilligt.

Større frihed og mere respekt for det enkelte menneske er nøgleord for os. Vi ønsker, at forældrene skal have et reelt frit valg mellem forskellige pasningsordninger for deres børn. Der skal være et reelt frit valg mellem forskellige skoler. Og de ældre skal have valgfrihed mellem forskellige former for hjemmehjælp og anden service.

Lønmodtagere bør have frihed til selv at vælge den A-kasse, som administrerer billigst. På samme måde bør de have frihed til selv at vælge den pensionskasse eller det pengeinstitut, som forvalter pensionsopsparingen bedst.

De, der har penge i ATP-fonden og Lønmodtagernes Dyrtidsfond, bør have frihed til at trække pengene ud og placere dem i pensionsopsparing et andet sted.
Lønmodtagerne bør have frihed til selv at forvalte deres feriepenge og selv at bestemme deres ferieår. Feriefonden bør nedlægges.
Vi skal også af med den barnepigementalitet, som ligger i tilskudssamfundet. Princippet i tilskudssamfundet er, at først kræves der skat op med den ene hånd, og så gives der tilskud ud med den anden hånd. Et eksempel er tilskud til reparation og vedligeholdelse af boliger. Først opkræves der skat, så udbetales der tilskud. Det var bedre at give fradrag for dokumentere
de udgifter til reparation og vedligeholdelse.
Det samme gælder tilskud til privat servicevirksomhed, som regeringen hr indført. Fra 1. januar kan der ydes et tilskud på 65 kr. i timen til vask, rengøring, vinduespudsning, havearbejde og madlavning. Men kun, hvis det er et momsregistreret firma, der udfører arbejdet.
Gad vide, hvem der vil have et momsregistreret firma til at lave mad for sig?
Under alle omstændigheder burde tilskuddet afskaffes og erstattes af et fradrag for lønudgift til hushjælp.
Nu har jeg nævnt to kontante eksempler. Men det gælder principielt: Fradrag er bedre end tilskud. Så beholder borgerne pengene. Vi sparer mellemhandlere til at administrere tilskuddene. Men fremfor alt er der ideologien til forskel. Tilskud gør borgerne afhængige af staten. Fradrag gør staten afhængig af borgerne. For borgerne giver det mere frihed og større selvstændighed at have retten til et fradrag end at modtage tilskud som en nådesakt.
Vore modstandere forsøger at bilde folk ind, at Venstre vil smadre det sociale system og overlade de svageste til sig selv.
Det passer ikke.
Vi ønsker et socialt system, hvor vi tager os af dem, der ikke kan klare sig selv. Og de, der har et reelt behov for hjælp, skal også have en anstændig ydelse fra det offentlige.
Men liberal socialpolitik er også, at det altid skal kunne betale sig at arbejde fremfor at hæve understøttelse.
Det skal også altid kunne betale sig at spare op til sin alder
dom. Vi må derfor afvise enhver tanke om at skære ned i folkepensionen for dem, der

har bl.a. privat pensionsopsparing ved siden af. Det undergraver lysten til at klare sig selv, når de, der sparer op i de aktive år, bliver straffet for det på deres gamle dage. Vi bør tværtimod belønne dem, der selv sparer op.
Jo mere privat opsparing, desto mere frit og selvhjulpent bliver det enkelte menneske i forhold til staten og politikerne.
Det er trist, hvis det ikke kan lade sig gøre at føre en idédebat om velfærdssystemets indretning uden at blive kaldt asocial. Alt for længe har denne debat kørt på socialdemokratiske præmisser. De siger, at social bevidsthed måles på, hvor stor en offentlig sektor vi er parate til at acceptere.
Vi anerkender ikke den målestok. Venstre føler et stærkt ansvar for de svageste i vort samfund. Men vi vil ikke anerkende, at dette ansvar kun kan opfyldes ved at gøre statsapparatet større og større.
Den bedste socialpolitik er at hjælpe mennesker til at hjælpe sig selv. Og det har at gøre med den holdning, vi bygger op allerede hos børn og unge.
Mange børn har lette småjobs, som de passer ved siden af deres skolegang. Det er sundt og godt. For de lærer at tage et ansvar, og de føler, at der er brug for dem. Men arbejdsministeren vil forbyde børnearbejde.
Det er igen et eksempel på, at systemet tramper på mennesket.
Vi skaber en materialistisk socialstat, som krænker det grundlæggende menneskelige behov for at føle selvværd og tage et ansvar for sin egen tilværelse. Indlæringen til hjælpeløshed tager sin begyndelse allerede fra barnsben.
Let og ufarligt børnearbejde bør være tilladt. Børn skal have
lov at tjene lommepenge ved at plukke bær og gå med aviser.
Med idédebatten, "Mennesket fremfor systemet", vil vi engagere Venstres tusinder af medlemmer i en debat om, hvordan vi sætter mennesket i centrum.
Der er behov for nye værdier, nye idealer i vort samfund. Vi bør indse, at mennesket ikke blot har behov for materiel selvopholdelse, men også har behov for respekt og anerkendelse og ret til ansvar for egen tilværelse. Hvis vi ikke indser, at mennesket også har andre behov end materiel bekvemmelighed, så suspenderer vi det helt grundlæggende i det at være menneske.
Nu tager vi fat på idédebatten.
Venstres og VU's medlemmer bliver nu engageret i at opstille liberale sigtelinier for det danske samfunds udvikling.

Efter den ufrivillige afbrydelse af 10 års regeringsarbejde tanker vi op til at tage en ny tørn efter næste valg.
Klare holdninger er forudsætningen for klart lederskab.
Danmark har brug for et klart og sikkert lederskab.
I samarbejde med andre borgerligt-liberale partier vil Venstre tilbyde et stærkt lederskab med klarhed i holdning og i handling.